

UTVIKLINGSFONDET FOR SKOGBRUKET

ÅRSRAPPORT 2018

Innhold

I.	Styrets beretning.....	2
II.	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	4
III.	Årets aktiviteter og resultater	4
IV.	Styring og kontroll i virksomheten.....	7
V.	Vurdering av framtidssutsikter	7
VI.	Årsregnskap	8

I. Styrets beretning

Utviklingsfondet for skogbruket skal fremme forskning, utvikling, informasjon og opplæring innen skogbruket. Fondet prioriterer anvendt FoU-virksomhet med klare problemstillinger og mål, samt tydelig forankring i skognæringen. Fondet gir også stipend til studier i utlandet.

Utviklingsfondet for skogbruket ble opprettet ved Kgl. res. av 25.02.77. Bakgrunnen for opprettelsen av fondet var at man kunne få opphevet ordningen med refusjon for bensinavgift ved bruk av motorsag i skogbruket. Etter avtale mellom Finansdepartementet og Skogbrukets Arbeidsgiverforening fra september 1976 skulle skogbruket ha kompensasjon for dette ved en statsbevilgning til utviklingstiltak.

Fondets midler forvaltes av et styre på fem medlemmer som oppnevnes av Landbruks- og matdepartementet (jf. vedtektene § 3). Landbruks- og matdepartementet oppnevner to medlemmer med varamedlemmer. De øvrige medlemmer med varamedlemmer oppnevnes etter forslag fra Norges Skogeierforbund, Skogbrukets landsforening og NORSKOG. Styrets leder oppnevnes av Landbruks- og matdepartementet blant styrets medlemmer.

Sjur Haanshus, Skogbrukets Kursinstitutt (Skogkurs), er leder for fondet. Beate Løken, Landbruks- og matdepartementet, sitter som observatør. Landbruksdirektoratet har sekretariatet, og Jørn Lileng var sekretær fram til juni, Tord Aasland juni til november og Ingrid Hvidtsen Gabrielsen november til desember.

I 2015 oppnevnte Landbruks- og matdepartementet styret for en ny fireårsperiode (Tabell 1). Nytt styre oppnevnes fra og med 2019.

Tabell 1: Styret i perioden 2015-2018.

Hovedmedlem	Vara	Oppnevnt etter forslag fra
Sjur Haanshus – leder (SKOGKURS)	Eva Skagestad (SKOGKURS)	Landbruks- og matdepartementet (LMD)
Merete Larsmon – nestleder (Fylkesmannen i Sogn og Fjordane)	Kjersti Kinderås (Arena Skog Trøndelag)	Landbruks- og matdepartementet (LMD)
Berit Sanness (Mjøsen Skog)	Nikolai Astrup Westlie (SL)	Skogbrukets Landsforening (SL)
Nils Bøhn (NSF)	Thomas Husum (NSF)	Norges Skogeierforbund (NSF)
Erling Bergsaker (NORSKOG)	Yngve Holth (NORSKOG)	NORSKOG

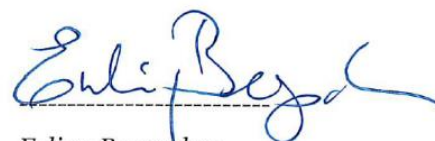
Oslo, 7. mars 2019.

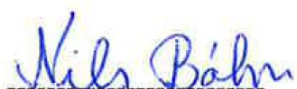
Sjur Haanshus (leder)

Merete Larsmon

Erling Bergsjø

Nils Bøhn

Berit Sanness

*Ingrid Hvidsten Gabrielsen
(sekretær)*

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

- I 2018 ble det *bevilget* 3 523 000 kroner over kapittel 1149 og post 51 til Utviklingsfondet for skogbruket.
- Fondets bokførte kapital per 31.12.18 var 12 814 778 kroner.
- Resultatet for 2018 var – 384 036 kroner.
- Renteavkastningen i 2018 var på 67 152 kroner.
- Fondets totale ansvar (bevilget og ennå ikke utbetalt) per 31.12.18 var 12 685 844 kroner.
- Fondets disponible kapital (bokført kapital fratrukket bevilgede tilskudd som ikke er utbetalt) var per 31.12.18 på 128 934 kroner.
- I styremøte 27. november 2018 innvilget styret 8 *nye prosjekt* med en tilskuddsramme på 3 333 000 kroner og ett *nytt studiestipend* på 50 000 kroner, som gir sum tildelinger på 3 383 000 kroner. Sum tildelinger overskred disponibel ramme, derfor er ett prosjekt inntrukket og vil bli tildelt innenfor disponibel ramme i 2019. *Sum tildelinger for 2018 er på 3 083 000 kroner.*
- I 2018 ble det *utbetalt* 3 595 156 kroner til prosjekter og stipend.
- I 2018 ble det *inntrukket* 327 968 kroner.
- *Sekretariatet* belastet fondet med 283 100 kroner i 2018.
- Utgifter til *styrehonorarer, møter og reiser* utgjorde 95 932 kroner i 2018.
- Bevilgningen til fondet for 2019 er på 3 506 000 kroner, slik at per 01.01.19 er *fondskapitalen* 16 320 778 kroner og *disponibel kapital* 3 634 934 kroner.

Fondets vedtekter og retningslinjer ligger tilgjengelige på hjemmesiden til Landbruksdirektoratet (www.landbruksdirektoratet.no), under «Eiendom og skog». Her ligger også generell informasjon om fondet, årsmeldinger, søknadsfrister og prosjektoversikt.

III. Årets aktiviteter og resultater

I 2018 ble det holdt tre styremøter. Det kom inn totalt tolv prosjektskisser til fondet. Søknadsbeløpet utgjorde 6 083 000 kroner med en total kostnadsramme på 12 560 000 kroner. Ti av skissene gikk videre til full prosjektsøknad, og åtte av disse ble innvilget på styremøte i november, med en totalramme på 3 333 000 kroner. I tillegg ble én stipendsøknad innvilget med et beløp på 50 000 kroner. Fondet innvilget søknader for 3 383 000 kroner i 2018 (Tabell 2). Sum tildelinger overskred disponibel ramme, derfor er ett prosjekt inntrukket og vil bli tildelt innenfor disponibel ramme i 2019. Til sammen innvilget fondet søknader for 3 083 000 kroner i 2018. Pr 31.12.18 hadde fondet pågående 28 prosjekter (Tabell 3). 9 prosjekter ble

slutført i 2018 (Tabell 4). Tilsagnene blir ofte delutbetalt over hele prosjektperioden, som normalt er fra ett til tre år. Minst 25 prosent av tilsagnet holdes tilbake til sluttrapport og -regnskap er godkjent.

Tabell 2: Nye prosjekter innvilget i 2018 med oppstart fra 2019.

	Tittel	Ansvarlig	Slutføring	Tilsagn
1	Evaluering av BESTWAY – støtteverktøy for planlegging av basveger	Viken Skog	2019	180 000
2	Markberedning og plantebeskyttelse på Vestlandet – muligheter og effekter	NIBIO	2020	550 000
3	Nøyaktighet og nytteverdi av SR16-data på bestandsnivå i skogbruksplanleggingen	NMBU	2021	400 000
4	Test og oppfølging av 8- og 9-akslede tømmervogntog med økt totalvekt	NSF	2021	700 000
5	Trelastutfall og økonomisk verdi fra granprovenienser på høy bonitet på Østlandet	NIBIO	2020	500 000
6	Utvikling av nasjonalt digitalt kart for skogbrannrisiko	NIBIO	2021	500 000
7	Veioekonomi – ny Skogkurs veileder	Skogkurs	2020	200 000
8	Veileder markberedning og RECO markberedning ¹	Skogkurs	2020	300 000
9	Utenlandsstipend til Canada	NMBU	2019	50 000
10	Tilleggsbevilgning til Bedre frø til furuskogbruket	Skogfrøverket	2021	3 000

Tabell 3: Pågående prosjekter per 31.12.2018.

	Tittel	Ansvarlig	Slutføring	Tilsagn
1	Andre takstomdrev med arealbasert lasertakst – mulighet for gjenbruk av prøveflatedata	NMBU	2020	455 000
2	Bedre frø til furuskogbruket	Skogfrøverket	2021	600 000
3	Bilddata fra droner og fly i skogbruksplanleggingen	NORSKOG	2019	400 000
4	Bæreevneklassifisering for skogsbilveier	NSF	2020	455 000
5	Variabel dekktrykk (CTI) for tømmerbiler - driftssikkerhet og effekt på tilgjengelighet	NIBIO	2019	350 000
6	Bruk av droner for kartlegging av ungsogpleiebehov	Mjøsen Skog	2019	350 000
7	Epigenetikk inn i skogbrukets planverktøy	NIBIO	2019	500 000
8	Fjellskoghogst - er dette en bærekraftig hogstform eller en suksessiv utarming av fjellskogen	NORSKOG	2019	595 000
9	Evaluering av fjernanalysedata som forhåndsinformasjon ved MiS-kartlegging etter NiN	NMBU	2020	500 000
10	Grøfting etter hogst på skogsmark	SKOGKURS	2019	375 000
11	Verknad av hjortebeiting i plantefelt og ung produksjonsskog av gran og furu	NIBIO	2019	590 000

¹ Innvilgning av kr. 300 000 til prosjektet «Veileder markberedning og RECO markberedning» ble trukket tilbake i 2018, og vil bli tildelt innenfor disponibel ramme i 2019.

12	Konsekvenser og kostnader av et ineffektivt skogsveinett	NIBIO	2019	400 000
13	Kostnadsfordeling av private veger	NORSKOG	2019	132 000
14	Bruk av Landskogtakseringens data for kostnadseffektiv planlegging i skogbruket	NORSKOG	2019	300 000
15	Lukkede hogster - hvor godt har de fungert?	NORSKOG	2019	500 000
16	Nøyaktigheten på bestandsdata i skogbruksplanen	NMBU	2019	490 000
17	OPTIKOM - Drift til sjø	NIBIO	2019	500 000
18	Overvåking av nøkkelbiotoper ved bruk av fjernmåling	NSF	2019	325 000
19	Plantekvalitet og etableringsevne: snutebiller og næringsstatus	NIBIO	2018	475 000
20	Plantekvalitet og etableringsevne - oppfølgingsprosjekt	NIBIO	2019	100 000
21	Skogbehandling for økt volumproduksjon i gran og furu	NIBIO	2018	165 000
22	Skogkulturøkonomi	NORSKOG	2019	550 000
23	Skogproduksjon og forvaltning av sitkagran i Norge	NIBIO	2019	300 000
24	Tynning - skogproduksjon og lønnsomhet med og uten tynning i gran og furu	NIBIO	2019	400 000
25	Snutebilleundersøkelsen 2017	NIBIO	2018	330 000
26	Virkeseksport og virkesmåling - kan vi redusere risikoen?	NORSKOG	2019	320 000
27	Forbedring av volumfunksjoner ved hjelp av hogstmaskinmålinger	NIBIO	2019	300 000
28	VVS - vann, veier og skogsdrift	NIBIO	2018	350 000

Tabell 4: Slutførte prosjekter og stipend i 2018.

	Tittel	Ansvarlig	Tilsagn
1	Aldersuavhengig bonitering ved bruk av høydemåling med flybåren laser	NIBIO	350 000
2	Gjødsling av skog: effekter på volum, biomasse, karbonbudsjett og økonomi	NIBIO	440 000
3	Gjødslingsforsøk i skog med aske og nitrogen	NIBIO	150 000
4	Granforedling på Vestlandet	NIBIO	500 000
5	Kompetanseutvikling i kystskogbruket	Allskog og Skognæringa Kyst	300 000
6	Langsiktige økonomiske effekter av beiteskader	NORSKOG	375 000
7	Sporløs kjøring	SKOGKURS	400 000
8	Utvikling av VSYS Virkeshandel	Glommen Skog	500 000
9	Utenlandsstipend til Finland	NMBU	70 000

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Det er avholdt tre styremøter i 2018. Møtene har vært forberedt av sekretariatet hos Landbruksdirektoratet. Landbruks- og matdepartementet kan stille med en observatør på møtene. Styret er sammensatt av representanter fra Skogbrukets Landsforening, Norges Skogeierforbund, NORSKOG og offentlig skogforvaltning.

I første styremøte (mars) behandlet styret årsrapport og regnskap, og foretok en gjennomgang av slutførte prosjekter, prosjekter som hadde fått utsettelse samt pågående prosjekter. Styret har delegert til sekretariatet å gjøre en fortløpende vurdering av prosjekter som skal sluttrapporteres. Tvilstilfeller skal legges fram for styret til behandling.

I andre møte (oktober) besluttet styret hvilke av prosjektskissene som ble invitert til å sende fullstendige søknader. Søknaden om stipend ble sluttbehandlet på møtet.

I tredje møte (november) behandlet styret søknadene og innvilget støtte til de prioriterte prosjektene. Resultatet av behandlingen ble formidlet til søkerne straks etter møtet. Resultatet ble publisert på hjemmesiden til Landbruksdirektoratet, samtidig som det ble publisert en nyhetsmelding. Alle møteprotokollene er lagt ut på samme hjemmeside.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Fondet finansieres av statlige bevilgninger hvert år. Disse bevilgningene har hatt en liten økning fram til 2016, og deretter ligget stabilt på ca. kr. 3 500 000.

Fondet har innestående kapital til å dekke alle prosjekttilsagnene som er gitt. Ett prosjekt er innvilget i november 2018 som delvis belaster rammen for 2019.

Søknadstilgangen har vært god de senere årene, og det er fondets bevilgning som normalt er begrensende for hvor mange prosjekter som får støtte. Fondet har en viktig rolle innenfor dagens FoU-ordninger, fordi det støtter operative prosjekter av vesentlig betydning for næringen.

VI. Årsregnskap

Styrets kommentar til årsregnskap 2018

Utviklingsfondet for skogbruket ble opprettet ved Kgl.res. av 25.2.77 og er et ordinært B2 fond under Landbruks- og matdepartementet. Fondets oppgave er å bevilge støtte til forskning og utviklingsprosjekter i henhold til vedtatte retningslinjer. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Dette innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt. Kapitalen i fondet er plassert på rentebærende oppgjørskonto i Norges Bank og inngår i statens konsernkonto. Fagsystemet ØKS benyttes for å holde rede på ansvaret (innvilget men ikke utbetalte prosjekter), men dette kommer ikke frem i regnskapet.

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for fondet. Regnskapene er ikke ferdig revidert per d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 1. kvartal 2019.

Regnskap og årsrapport for fondet behandles av styret i møte 07.03.2019.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Landbruks- og matdepartementet i instruks om økonomistyring. Vi bekrefter at bevilgningsrapportering og fondsregnskapet gir et dekkende bilde av fondets virksomhet.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2018 har Utviklingsfondet for skogbruket fått 3 523 000 kroner i statlig overføring. I tillegg er det opparbeidet renter på 67 152 kroner. Samlede inntekter til fondet har da vært 3 590 152 kroner, jf. fondsregnskapet og note 1. Samlede utbetalinger fra fondet utgjorde 3 974 188 kroner i 2018. Hovedsakelig gjelder dette utbetaling av tilskudd med 3 595 156 kroner. Styret får godtgjørelse etter statens regulativ, og dette utgjorde 70 594 kroner. Utgifter til møtemat og styreiser utgjorde 25 338 kroner. Landbruksdirektoratet er sekretariat for fondet og mottok en godtgjørelse på 283 100 kroner for dette arbeidet.

Periodens resultat er et underskudd på 384 036 kroner som gir en redusert bankbeholdning i løpet av året.

Styrets signatur:

Sjur Haanshus

Merete Larsmon

Erling Bergsaker

Nils Bøhn

Berit Sanness

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapportering for Utviklingsfondet for skogbruket

Årsregnskap for statlige fond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016, punkt 8.

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskontoene overføres til nytt år.

Landbruksdirektoratet er gitt fullmakter til å overføre årets bevilgning fra statsregnskapet til fondet i henhold til Prop. 1 S, samt å utbetale fra fondet etter vedtak gjort av styret.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og endringer i perioden på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Beholdninger rapportert i likvidrapport		
	Note	Regnskap 2018
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		13 198 814
Endringer i perioden		- 384 036
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank		12 814 778

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.)					
Konto	Tekst	Note	2018	2017	Endring
811112	Beholdninger på konto i Norges Bank		12 814 778	13 198 814	-384 036

Note A				
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Årets tildeling (i kr)
1149	Verdiskapings- og utviklingstiltak i skogbruket	51	Tilskudd til Utviklingsfondet for skogbruket	3 523 000

Oppstilling av fondsregnskap med noter

Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av fondsregnskapet for Utviklingsfondet for skogbruket

Fondsregnskapet tilsvare oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen.

Oppstilling av resultat for Utviklingsfondet for skogbruket	Note	2018	2017
<i>Overføring til fondet</i>			
Overføringer fra andre statlige regnskapet	1	3 590 152	3 553 289
Sum overføringer til fondet		3 590 152	3 553 289
<i>Overføringer fra fondet</i>			
Overføringer til andre statlige regnskaper	2	379 032	343 847
Overføringer til ikke-finansielle foretak	3	3 595 156	2 001 022
Sum overføringer fra fondet		3 974 188	2 344 869
Periodens resultat		-384 036	1 208 420
Disponering			
Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital		384 036	-1 208 420
Oppstilling av balanse for Utviklingsfondet for skogbruket			
	Note	2018	2017
<i>Eiendeler</i>			
Oppgjørskonto i Norges Bank		12 814 778	13 198 814
Sum eiendeler		12 814 778	13 198 814
<i>Fondskapital og gjeld</i>			
Opptjent fondskapital		12 814 778	13 198 814
Sum fondskapital og gjeld		12 814 778	13 198 814

Note 1

Tilført årsbevilgning fra statsregnskapets kapittel 1149.51 med 3 523 000 kroner. I tillegg har fondet mottatt renteinntekter med 67 152 kroner.

Note 2

Denne posten gjelder dekning av kostnader til sekretariat og styre. Utviklingsfondet for skogbruket har et styre på fem medlemmer. Medlemmene utbetales møtegodtgjørelse i henhold til statens regulativ. Det samme gjelder dekning av reiseutgifter. Det ble holdt tre styremøter i 2018. Møtegodtgjørelse ble utbetalt med 70 594 kroner, reiseutgifter med 23 878 kroner og møtemat med 1 460 kroner. Utgiftene regnskapsføres hos Landbruksdirektoratet etter hvert som de påløper og refunderes på slutten av året av fondet.

Landbruksdirektoratet har mottatt 283 100 kroner fra fondet for utført sekretariatsarbeid.

Note 3

Det har vært utbetalt tilskudd til prosjekter og stipend med 3 595 156 kroner i 2018.

Fondet tildeler tilskudd til prosjekter etter strategier fastsatt av styret.

Egenkapital 31.12.18	12 814 778
Ansvar	Kroner
Ansvar for tidligere vedtatte prosjekter	9 602 844
Ansvar nye prosjekter i 2018	3 083 000
Total ansvar pr 31.12.18	12 685 844